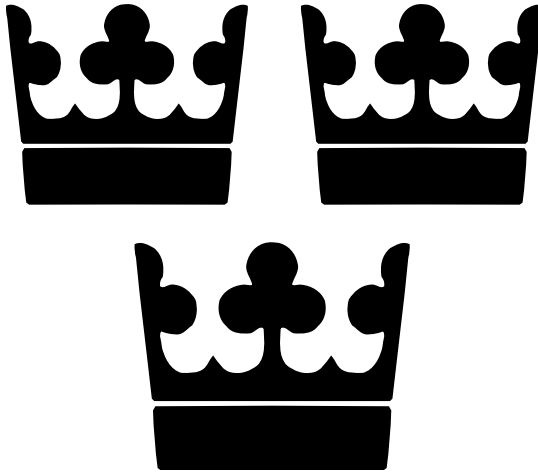

ASF PRESENTERAR

GUSTAV EDMAN

ERIK FRUMERIE

FÖR SVERIGE I TIDEN

För Sverige i tiden

Förord

Krig finns bara på TV. Ur ett filosofiskt perspektiv är det kanske få som skulle ställa upp på det påståendet. Men verkligheten visar något annat. I Sverige har vi inte haft krig på två hundra år och de flesta är fast beslutna om att det kommer att förbli så under en lång tid framöver, oavsett hur många europeiska fredsprojekt eller oljekrig som lanseras på marknaden. Vi kanske lyssnar på dem som kommer hit från främmande länder, hör deras berättelser om massakrar och övergrepp, förfasas över vilken grymhet det finns i världen. Och vi blir nöjda. Vi blir nöjda över att vi bor i ett fredligt land där inget sånt kan förekomma. Att vi bor i ett land där vi kan se krig på TV men aldrig behöver oroa oss. Nöjda över att världen är grym men att Sverige är fint. Krig är ingenting som rör oss. Alltså behöver vi heller inte bry oss om det.

För Sverige i tiden är på många sätt ett politiskt scenario. Politiskt genom att det är en kritik riktad mot just den inställningen att vi känner oss trygga här och inte behöver bry oss om resten av världen. Politiskt genom att vi vill förmedla lite förståelse för dem som upplevt den där övriga världens grymhet som vi, inkluderat oss två scenarioförfattare, inte känner till. Politiskt genom att det vänder sig mot den utrikespolitiska utvecklingen i världen just nu.

Men scenariot är också en upplevelse långt från det politiska slagfältet. Vi vill väcka fler starka känslor hos alla. Gemenskap, tilltro, rädsla, förvirring, hopp, glädje, sorg. I bästa fall får ni dela med er av en liten del ur känsloregistrets alla fack. För Sverige är ett känslomässigt intensivt scenario, skapat med tanke på att ge en stor och bred upplevelse med det bästa rollspel kan ge.

Framför allt vill vi att ni som spelar ska få en givande rollspelsupplevelse. Vi kan bara hoppas på att vi får någon att tänka till en extra gång när nästa krig i världen börjar. Kanske reagerar någon av er då på, att det där som nyheterna visar faktiskt händer på riktigt. Och att det är någonting som berör oss.

Gustav Edman och Erik Frumerie

Innehåll

<i>Kortfattat</i>	6
<i>Scenario</i>	7
<i>Övrigt</i>	18
<i>Tobias Eldh</i>	20
<i>Fredrik Bergström</i>	27
<i>Jan-Olov Olsson</i>	33
<i>Svante Törngren</i>	39
<i>Breven</i>	46

Kortfattat

Några år framåt i tiden startar ett krig i Sverige. Fyra unga män blir åskådare i större skeende som de från första bänk inte kan göra någonting åt. Scenariot präglas av vemod och går i ett lugnt tempo från början till slut. Tanken med scenariot är att utforska den absoluta tryggheten vi i Sverige upplever, och vad som händer den tryggheten försvinner.

Historien tar sin början på ett tåg mellan Stockholm och Umeå. De fyra har kallats upp för ett uppdrag som de inte vet något om. När tåget rullar in på Umeå station möts de av en stad där människorna flyr och soldaterna gör sig redo för strid. På militärhögkvarteret blir de informerade om att de ska avlösa en grupp soldater som för tillfället vakter en basstation för radioutsändningar. De installerar sig i skogen och får stilla se på när kriget och paniken kryper närmare. När striden till slut står i farstun har soldaterna redan lämnat stugan.

Det var mycket kort om scenariot. Men för att få förståelse för hur scenariot ska gestaltas, är det mycket viktigt att du som spelledare läser igenom karaktärerna mycket noga. Mycket av den informationen ger insikt i hur spelet ska drivas, vilka strängar du ska spela på och vilken stämning som ska råda inom gruppen. Har du inte gjort det föreslår vi att du gör det nu.

Scenario

Stockholm–Umeå

Tidig morgon. Det luktar en aning svett och instängt i vagnen. Ett tjugotal soldater sitter utspridda runt om, större delen sover. Den ende i sällskapet som är vaken är Eldh. Detta bör poängteras, eftersom tanken är att de ska vakna en efter en. Om allting är glasklart för spelarna kommer de att tur och ordning vakna, börja spela, känna på karaktärerna. Scenen bör ta så lång tid att det känns naturligt och alla lärt känna sina och de andras karaktärer en smula. Dra inte ut på det, men ge spelarna lite tid. Det finns en ganska stor chans att Bergström börjar prata krig och taktiker, vad som hänt, vad som kommer hända. Ingen vill lyssna på sånt nu. Om han får ta för stor plats vänder sig någon längre bak i vagnen och ber honom uppriktigt att hålla käften.

Efter lämpligt antal minuter meddelas det i tågets högtalare att nästa station är Umeå och att det är slutstation för det här tåget. Alla kvarvarande passagerare uppmanas att plocka ihop sin packning och stå beredda vid dörrarna inom några minuter.

Umeå

När tåget glider in på stationen möts de av ett hav av människor. Stationen är fylld till gränsen med kvinnor och barn, som skriker och stängas och stampas för att hålla sin plats i kaoset. Det finns inga svenska köer här. Sex soldater försöker hålla massan tillbaka. När dörrarna öppnas får de som kommer ut ur tåget tränga sig igenom med all sin kraft och det tar flera minuter att ta sig till utgången.

Umeås centralstation ligger i hjärtat av Umeå. Utgången leder till Järnvägstorget, ett halvcirkelformat torg vars mitt pryds av en glasmonolit i grönt glas. Den långa björkkantade Rådhusplanaden sträcker sig några hundra meter upp mot rådhuset och Umeälven som rinner genom staden. Den långa alléns mynning pryds av taggtrådsbarrikader och monterade kulsprutor. Torget är helt folktomt sånär som på två ensamma soldater som står och hänger vid staketet runt glasmonoliten. Runt omkring ingången till stationen ligger slängda väskor, kläder, fotografier, möbler, allt som man vill ha med sig när man kanske åker för gott. Inifrån stationen hörs skrik och rop från dem som försöker tränga sig på tåget.

Militärledningen finns i rådhusets nedre våning. Antagligen frågar spelarna sig fram. Vart de än går kommer de att möta på krigets baksidor. Soldater bryter gatsten och gräver skyttegravar längs med stadens gator, armélastbilar kör överallt, råttor gräver i soporna som ligger utspridda längs med huskanterna. Det är otäckt få människor i stan. Radioapparater står på vart än man kommer. Det är förvånansvärt varmt i Umeå och de följande dagarna kommer präglas av tjugofemgradig värme och strålande sol.

Väl vid rådhuset blir de ombedda att vänta en liten stund till dess att Major Fredriksson kan ta emot. En liten stund går fort och en ung man som mötte dem i disken pekar mot en dörr längre in. Majoren är en kraftig man i fyrtioårsåldern med krulligt hår och som ger ett lite disträ intryck när han gör flera andra saker samtidigt som han ger dem order och rekviseringspapper.

De fyra ska avlösa en grupp signalister som sedan en och en halv månad suttit stationerade vid en basstation för radioutsändningar. Det är numera militärens näst nordligaste punkt där meddelanden och vanliga radioutsändningar vidarelämnas. De kommer kontinuerligt få radiomeddelanden att skicka vidare samtidigt som de ska bevaka att den traditionella radion kan fortsätta sändas. De ska vara kontaktbara dygnet runt. Posteringen är inte tidsbestämd. Bil, proviant och ammunition fås på parkeringen vid det provisoriska militärförrådet vid Döbelnsplan.

En Volvo 740 samt två lådor proviant rekvireras utan mankemang från en man i liten plåthytt som står stationerad vid Döbelnsplan. De fyra rullar sakta ut genom avspärningarna i Umeå.

Umeå – Vännäs

Att köra E12:an mellan Umeå och Vännäs tar cirka tjugo minuter. I rådande tider finns här inte någon annan trafik än möjligen något enstaka militärfordon. Bombräderna har inte nått hit ännu och vägen är fortfarande farbar utan några problem. För att komma till stugan måste man sedan köra en mil söderut från Vännäs längs med en mindre väg och sedan in på en mycket liten grusväg uppför själva kullen där telemasten och stugan ligger. De små samhällen man åker förbi är så gott som alla övergivna. När de första bomberna föll övergav de flesta sina hus och flydde söderut. De som är kvar är mestadels äldre människor som är för gamla för att ge sig iväg från sina hem.

Vännäs – Basstation 12

Kullen är skogsbeklädd och den sextio meter höga telemasten tornar upp sig högt över träden. Grusvägen som leder till stugan är i dåligt skick och man måste köra mycket långsamt för att inte skrapa upp bilens underrede på stenarna som sticker upp överallt. Efter ett par kilometer öppnas den täta skogen upp i en liten glänta med telemasten i mitten och en liten röd stuga bredvid. Stugan ligger en hög höjd och man har god utsikt ut över skogarna runt omkring. En liten stig letar sig ned för slänten på motsatta sidan stugan från vägen, ned mot en liten sjö som glittrar i ljuset. Solen strålar och fåglarna kvittrar, som en perfekt sommareftermiddag.

Basstation 12

Utanför stugan står en man i femtioårsåldern med hjälmen långt bakskjuten och aks:an hårt tryckt mot axeln. Han var den som drog det kortaste stråt när stugans nuvarande besättning hörde spelarnas bil leta sig fram mot stugan. När de kliver ur bilen sänker han långsamt sitt vapen och går fram för att prata med dem. Mannen som presenterar sig som Gustav Jansson ser uppenbart tärd ut.

Hans uniform är lite stor i storleken och stridsbältet hänger på sned. Ögonen är trötta och vittnar om för många stärkande tårar och för lite sömn. Han hälsar på spelarna med släpig röst och ber dem stiga på in i stugan. Innanför en liten hall väntar ett större rum med ett flertal bord fulla med olika sorters radioutrustning. Unken skogslukt. Vitt, grått och blått dominerar väggar och inredning. Här inne sitter två ytterligare signalister hopsjunkna i en före detta vit soffa. Båda männen är i trettioårsåldern och de verkar mycket lättade när de börjar få klart för sig att det är avlösningen som kommer. De hälsar givetvis också på spelarna och presenterar sig som Hansson och Dervicevic. Båda verkar sympatiska men också trötta och hängiga.

Den avgående besättningen är givetvis sugen på att komma iväg, men har inte mer bråttom än att de först gör lite pulverkaffe och småpratar lite med spelarna runt det lilla matbord som även finns i radiatorummet. De lämnar över kryptonycklar (koder för att kunna lyssna av radion) och frågar om det är något spelarna vill veta om utrustningen eller om området. Till radioutrustningen finns det också en bärbar radio för att fjärrmanövrera stationen. Den bärbara radion är egentligen till för att de som använder radiostationen inte ska behöva befinna sig precis vid antennen för att minska chansen att bli hittade. De tre förklarar att de ofta har känt sig instängda i stugan och då tagit promenader i skogen runt omkring. Vid promenaderna har de tagit med sig den bärbara radion för att kunna sköta radiotrafiken. De rekommenderar spelarna att göra detsamma eftersom omgivningarna är vackra att promenera i.

Efter pratstunden visar Jansson runt spelarna i stugan medan de andra två packar ihop sin utrustning. Förutom det större rummet med radioutrustningen i så finns det en liten toalett och ett litet sovrum. Sovrummet har kala väggar och pryds av tre tältsängar och ett litet pentry. Ingen verkar under planeringen tänkt på att spelarna är en mer till antalet än sina företrädare. Huset andas åttiotial och militär lång väg. Enda möjligheten att göra sig ren verkar vara i det lilla handfatet som finns inne på den trånga och ostädade toaletten.

De sista spelarna får berättat för sig innan de andra ger sig iväg är att de inte ska göra sig allt för hemmastadda, med tanke på krigets senaste utveckling. Man hör och ser mer här uppe än i Stockholm. Efter att ha tagit adjö av spelarna packar de tre avgående ihop sig i spelarnas bil och ger sig iväg mot Umeå och lite ledighet.

Tiden i stugan

Det första som spelarna bör göra efter att de har gjort sig lite hemmastadda är att bekanta sig med radioutrustningen och skicka en rapport till Major Fredriksson. Efter det så är det ganska öppet vad som kommer att hända på ett tag. Ett vemodigt lugn lägger sig över stugan.

Nedan presenteras förslag på miljö och saker som kan hända. Listan är inte helt kronologisk men är uppbyggd utefter hur nära kriget känns för spelarna. Tanken är att det ska kännas att striderna i norr kommer allt närmare och i slutändan kommer de att välla fram som en farsot över Norrbotten. Det viktiga är dock att dessa händelser inte ska avbryta spelet, utan berika det och ge utrymme för att utveckla karaktärerna. Mycket bygger förstås på att de tar med sig den bärbara radion och ser sig om lite i omgivningarna.

Allt som allt handlar det om två eller tre dagar som kommer att tillbringas i stugan. De angivelser om vid vilken något ska hända, är endast uppskattningar och råd. Kanske utvecklas scenariot snabbare eller långsammare och då ska du givetvis anpassa situationen efter det.

[Radiomeddelanden] Under hela vistelsen kommer spelarna att ta emot meddelanden norr- och söderifrån. Någon anropar dem och invänta meddelande. Ett långt knaster kommer, lite likt ett modem som kopplar upp, och följs sedan av det avkodade radiomeddelandet som spelas upp i sin helhet. Dessa meddelanden skickas sedan vidare genom att anropa mottagaren, som antingen är en basstation längre bort eller ett förband, och sända på samma sätt. Två knapptryck och meddelandet är kodat. Vart meddelandet ska skickas vidare till, det vet karaktärerna och du bara påpekar vart de skickar dem. Detta

händer runt 30 gånger per dag, men det är bara ett fåtal du som spelledare behöver spela upp. Påpeka hur många som hunnit komma in då du gör ett hopp i tiden, så spelarna förstår att det är en del av rutinen. Vanligtvis rör det sig om enkla truppförflyttningar och förfrågningar om proviant. Allt eftersom blir det mer och mer under desperata meddelanden. Efter ett tag kommer det meddelanden om strider bara några kilometer norr om där gruppen sitter. Umeå rapporterar tillbaks, men i slutändan blir svaren allt mer diffusa och ber alla att avvakta eller hålla positionerna. Även spelarna kan själva försöka kontakta Umeå, något som blir svårare och svårare fram till dess att Umeå bombas (se nedan). Efter det kommer inga meddelanden från staben. Några militära radiomeddelanden finns också bifogade med scenariot på CD, men följer här även i klartext:

Militära radiomeddelanden i kronologisk ordning:

Radiomeddelande 1 (tidigt under första dagen):

[Södergående från basstation 10 mot FO-stab MITTLAND.]

Stabsrapport från NORRSKEN FO63. Stora förluster: kompanierna PANSARTAGG, LODJURSKLO, BJÖRNAM och fältsjukhus SNÖFALL helt utslagna. Tillbakadragande förband samlas i *Norrjärden* för omgruppering. Möjliga förstärkningar efterfrågas.

Radiomeddelande 2 (någon gång under första dagen):

[Norrgående från basstation 14 mot FO-stab NORRSKEN.]

Inga förstärkningar finns att tillgå. Omgruppera infanterikompani GATLJUS till *Piteå* stad. Befäst resterande omgrupperade förband i *Norrjärden*.

Radiomeddelande 3 (någon gång under andra dagen):

[Södergående från basstation 10 till FO-stab MITTLAND.]

Stabsrapport från NORRSKEN FO63. *Piteå*, *Skellefteå* och *Storuman* helt ockuperade av fi. Förluster: Kompanierna RENHORN och VARGTASS helt utslagna

och kompani JÄRNSKÖLD kraftigt decimerat. Kraftiga strider runt Lycksele. Gasalarm i Vilhelmina. Möjliga förstärkningar efterfrågas.

Radiomeddelande 4 (någon gång under andra eller tredje dagen):

Vid denna sändning får inte spelarna någon kontakt med basstation 10, och kan inte vidarebefordra meddelandet:

[Norrgående från basstation 14 till FO-stab NORRSKEN.]

Inga förstärkningar finns att tillgå. Fortsätt enligt stridsplan 4.

Radiomeddelande 5 (någon gång under tredje dagen):

[Allmän information från basstation 8 till trupper norr om FO-stab MITTLAND.]

Örnsköldsvik helt ockuperat av fi. Kompani BETONGSPJUT helt utslaget och kompani NATTVESLA kraftigt decimerat samt stora civila förluster. Tillbaka-dragande förband samlas i *Härnösand* för omgruppering.

Radiomeddelande 6 (Slutet på scenariot):

Basstation 14 till basstation 12? Basstation 14 till basstation 12? Basstation 14 till basstation 12, är ni där? Svara basstation 12!

Radiosändningar Under en stor del av tiden sänder Ekot nyheter varje halv timme. Nyheterna handlar om enstaka sårade, teoretiserande kring eventuella händelser och reportage som alla kommer söder om Östersund. Allt eftersom tiden går, blir nyheterna allt mer otroliga jämfört med hur läget egentligen är. Överbefälhavaren förnekar saker som spelarna känner till, antalet sårade och dödade som rapporteras är alldeles för litet och den typen av rapporter. Några exempel på nyhetssändningar finns med på den CD-skiva som medföljer i boxen. Innehållsförteckningen för den hittar du i introduktionshäftet.

Första natten Första natten är givetvis lite speciell. Tältsängarna är obekväma och allt är ovant. Ute i skogen hörs mycket ljud. Ljuden kan vara allt från knakande i skogen till älgdjurar som skäller och för de tre karaktärerna som inte är norrifrån känns allt lite ovant.

Sjön Från stugan syns en liten tjärn som ligger mycket idylliskt inne bland träden. Vattnet är ganska klart och mycket inbjudande till ett litet dopp. Här finns även ganska gott om spigg om man vill sätta sig och meta lite. För att spelarna aldrig riktigt ska få slappna av kan det till exempel höras knakande inne ifrån skogen om de får för sig att bada.

Fågelungen De hör ett väldigt pipande helt plötsligt. När de tittar efter hittar de en fågelunge liggande nedanför en hög tall. Långt upp i trädet ser de ett fågelbo. Scenen är mest till för att visa att för vissa fortsätter livet och dess problem precis som vanligt helt oberoende av kriget.

Post och proviant Någon gång mitt på dagen, lämpligen under andra dagen, hör spelarna motorljud nerifrån grusvägen. En armémotorcykel letar sig upp mot stugan. En soldat i 30-årsåldern har med sig post till spelarna, vilken består av brev till spelarna från anhöriga och vänner. Ett av breven till Eldh är ett av de beryktade gula breven och berättar om hans systems död (självmod). Breven finns som filer på CD-skivan.

Rökmoln Norrut mot horisonten syns tjocka rökmoln, men det är helt omöjligt att se vad som orsakar dem.

Minor Någon gång när de är ute och går i skogen ser spelarna helt plötsligt ett stort runt metallobjekt med en uppstickande antenn på. Det är en fordonsmina som har släppts med flyg vid någon nattlig räd. Efter en liten stund inser spelarna att de dessutom går runt bland ett helt hav av små olikformade metallbitar som är personminor. Det är ett under att ingen av dem har råkat trampa på någon. Det är inte tänkt att någon ska bli skadad utan bara att de ska inse att de inte är säkra. Långt efteråt, någon gång när spelarna sedan

är tillbaka i stugan, hör de en explosion ute i skogen åt samma håll som de hittade minorna.

Lokalradion stängs Ett anrop kommer från Umeå om att stänga alla Sveriges Radios sändningar som går norrut. Ett exakt klockslag får de släcka masten och efter det låter sändningarna från Ekot mycket brusigare.

Basstation 10 svarar inte Någon gång under scenariot kommer ett meddelande från Basstation 14 som ska vidare norrut mot Basstation 10 (Radiomeddelande 4). De anropar stationen men får inget svar. De försöker flera gånger, men det är tyst i högtalarna. Efter många försök inser de att Basstation 10 innte längre är kontaktbar, och rapporterar antagligen det till staben. Denna händelse är en av de absolut viktigaste, eftersom den så tydligt knyter an till slutet på scenariot.

Råd Någon av nätterna, lämpligen den andra, hör spelarna ett tyst surr som snart övergår i ett öronbedövande dån. Fientliga bombplan flyger över stugan bort mot Umeå. I det rödaktiga ljuset syns blixtar vid horisonten och dova explosioner blandas med ljudet av flyglarm och luftvärnseld. Strategiska mål bombas av smarta bomber vilka precis som alltid även letar sig in över vil-
laområden och dagis. Hela föreställningen är över på en kvart.

Den ensamme soldaten En ensam, ung fiendesoldat öppnar helt plötsligt dörren till stugan och blir lika chockad som de som sitter där inne. Han är en helt vanlig amerikansk infanterist som har tappat bort sitt förband. Han håller sin automatkarbin i handen vilket förmodligen kommer att leda till att någon av spelarna skjuter honom. Vad som händer beror helt på vad spelarna gör. Skjuter de honom blir han dödligt sårad eller avlider omedelbart. Om de hoppar på honom kommer de att lyckas avvärja honom, men det kan också innebära att någon av spelarna blir sårad. Han kommer inte att ge upp utan motstånd. Scenariot kommer definitivt att ta en annan vändning om de måste hålla en krigsfånge under uppsikt hela tiden.

Flykt från stugan

Historien om de fyra soldaterna tar slut i och med det att de lämnar stugan. Någon gång under spelets gång kommer de förmordligen att inse allvaret och hopplösheten i situationen och försöka få tillåtelse att ta sig därifrån. Försöker de kontakta staben, får de antingen inget svar eller bara order om att avvakta vidare order. Du som spelledare bör se till att de själva inser att det inte går att försvara stationen när, inte om, ett angrepp kommer. Om de stannar kommer de att bli tillfångatagna eller dödade, helt uppenbart. Beslutet att lämna sin post blir säkert inte enkelt, men tidigare erfarenhet från scenariot visar att de flesta trots allt gör det ändå.

När spelarna till slut ger sig av, då beskriver du helt enkelt att de tar sitt pick och pack, inklusive avkodaren, och vandrar ner för backen som leder från stugan. Sedan avslutas scenariot genom att du spelar upp spåret på CD-ski-van (Radiomeddelande 6). Då det radiomeddelandet är slut, då är också För Sverige i tiden slut.

Det är det officiella slutet och det som vi som scenariokonstruktörer har tänkt för scenariot. Men det behöver inte bli så. Chansen finns att de vill spela vidare och med lite improvisation finns det möjlighet att också göra så. Om spelomgången bara tagit några få timmar och du som spelledare och hela gruppen vill spela vidare, så ska ni också göra det. Vad de då gör, och vart de tar vägen är svårt att säga. Nedan finns en lista på tänkbara saker som kan hända.

Flykt söderut Detta alternativ innebär att spelarna vill fly söderut till sina anhöriga eller till de svenska förbanden. Det är många mil att gå så sannolikt måste de stjäla en bil. På en liten gård hittar de en äldre dam som dött en naturlig död i sin hammock och hennes bil kan ta dem en bit. Tänk bara på att bensin är en lyxvara som inte är lätt att få tag på. Alla tågförbindelser är sönderbombade. De kan gå genom små samhällen som är öde eller fyllda med panikslagna flyktingar och barn. Anpassa vad som händer till vilken stämning som råder och vilken sorts spelgrupp som spelar.

Tillbaks till Umeå Umeå ligger öde. Bomberna har träffat såväl strategiska mål som civila byggnader. Även om den civila dödssiffran inte är särskilt hög så har det omkommit många svenska soldater. Blodspår syns och letar de i husen hittar de döda människor. Den civilbefolkning som inte dog under räderna har flytt staden. På ett äldreboende går några senildementa runt bland avföring och döda korridorskamrater. Vatten forsar ut från några hus. Det är skrämmande tyst.

Regelrätt strid Den mer actionbetonade varianten går ut på att spelarna hamnar i regelrätt strid med fientliga styrkor. De kan träffa rester av svenska förband, eller föra gerillakrig på egen hand. Denna variant är bra att använda på en spelgrupp som inte ägnar sig så mycket åt karaktärsspel och stämning. Tänk bara på att de amerikanska styrkorna är långt överlägsna fyra svenska soldater utan vare sig särskilt mycket erfarenhet eller utrustning. En fotsoldat har inte särskilt mycket chans mot en stridsvagn, så om denna variant ska bli särskilt trovärdig får spelarna möta mycket små styrkor eller ägna sig åt sluga bakhåll.

Flykt till Finland Spelarna kan försöka fly till Finland antingen genom att ta sig upp genom Sverige och korsa gränsen landvägen i närheten av Haparanda. De kan också försöka fly per båt antingen på egen hand, eller genom att försöka få kontakt med människosmugglare i Umeå.

Övrigt

Tempo Den ursprungliga tanken med För Sverige i tiden är att det ska vara ett lågmälat scenario med tid för eftertanke. Men alla spelare söker olika upplevelser i rollspel, och det vi som konstruktörer främst vill är att alla som spelar ska ha roligt. Är det en grupp som uppskattar äventyr och action så ska du som spelledare givetvis inte tvinga på dem en krystad och obekväm stämning. För Sverige i tiden fungerar lika bra med mer blod och mod. Prata med spelgruppen innan passet och fråga vad för typ av spel de letar efter och anpassa scenariot efter det. Men viktigt är: vill de ha ett karaktärsbaserat samtalsscenario – låt dem ha det. Avbryt inte, låt tystnaden ha sin gång och titta och njut. Är du osäker, så ta en paus och fråga spelarna vad de tycker.

Ljud Till scenariot medföljer en CD. Första spåret är ljudet inifrån en tågkupé som är tänkt att användas till den första scenen. Sätt på det spåret på repetering och tona ner när du avslutar. Övriga ljud är radiosändningar och radiomeddelanden som används under scenariot. En förteckning över dessa finns i scenariot och i introduktionshäftet.

Kartan På CD-skivans dataspår finns en enkel karta över norra delarna av Sverige. Den kan vara bra för spelarna att ha, så de vet var det är stridigheter och kan följa utvecklingen. Men det bästa är givetvis att du själv kan ordna fram Försvarets kartbok, eller någon annan detaljerad kartbok över Sverige.

Utrustning Tanken är inte att scenariot ska vara en orgie i våld, action och prylar, men som stöd finns det nedan bifogat lite information om vad spelarna har för utrustning och lite allmän information om minor och radioutrustningen. För den som vill veta mer så finns det gott om material om den svenska försvarsmakten under publikationsfliken på <http://www.mil.se>. Den utrustning som spelarna har är normal utrustning för en svensk soldat.

Beroende på spelgrupp och spelare kan detta givetvis varieras lite. De har, utöver standard fältutrustning, var sin ak-5 (automatkarbin) och tillräckligt med ammunition för att fylla de fyra magasin de bär på sig samt en till två handgranater var.

Minor Det finns en uppsjö med olika minsorter i världen. Den stridsvagnsmina som figurerar i scenariot är en rund metallplatta som är ca fyrtio centimeter i diameter och tio centimeter tjock. Från mitten sticker det upp en ca femtio centimeter hög antenn som, när den böjs, utlöser tändsatsen som spränger minan. Explosionen som en sådan här mina åstadkommer är förödande och dödar en människa som står inom några meter från den omedelbart. För att man inte med enkelhet ska kunna desarmera stridsvagnsminor så omgärdas de oftast av ett antal personminor. Personminor finns i alla varianter, men de som används i det här scenariot är kanske de värsta. Minan utgörs av en cylinder som är ca en decimeter hög och fem centimeter i diameter. Ut från den lilla cylindern sticker det sedan ett tiotal meterlånga trådar, som när de vidrörs utlöser minan. Personminor är inte tänkta att döda den som utlöser den, utan hellre spränga av ett ben eller en arm. Detta därför att en skadad människa innebär mycket större problem än en död för den trupp som drabbas.

Radio 180B Den radio som används för att fjärrstyra stationen är en Radio 180B med tillhörande datorrapporteringsterminal (DART 380). Radion kan bäras som en rygsäck och väger ca tio kilo. Förbindelsen är krypterad och dessutom sker det kontinuerligt frekvenshopp vilket gör att radiotrafiken är mycket svår att lyssna av. Syftet med fjärrstyrning är att lokalisering av användaren försvåras och räckvidden på radiostationen kan maximeras. Maximal räckvidd på fjärrstyrningen är ca sex km.

Vi hoppas på att du och din spelargrupp får roligt under tiden ni spelar För Sverige i tiden. Hör gärna av Er till oss på edman@asf.se eller frum@asf.se om ni har frågor eller kritik.

Tobias Eldh

27 år, kryptör, furir

Kylan i världen hade återvänt. De amerikanska invasionerna i Iran, Syrien och Nordkorea hade på många sett ändrat det världspolitiska läget. FN var svagare än någonsin förr och polariseringen mellan usa och resten av världen hade vuxit sig lika stark som mellan öst och väst under det kalla kriget. Demonstrationerna mot närvaron av amerikanska trupper runt om i Europa var ständigt återkommande och även klimatet inom NATO hade blivit kyligare än någonsin sedan amerikanerna under de senaste åren gjort flera operationer trots protester från andra NATO-länder.

Vänstersympatisörerna jublade när den svenske statsministern vägrade låta amerikanerna stationera trupper på svenskt territorium. Sverige anklagades för att vara en fristad åt terroristnätverk och för att inte ta i ordentligt med hårdhandskarna. Vi är ett neutralt land. "Den svenska trotsen" blev snabbt ett begrepp i europeiska tidningar och den svenske statsministern var ivrigt påhejad av Ryssland och många av de europeiska länderna där antiamerikanska vindar blåste.

Självklart hyste de allra flesta den djupaste medkänsla för alla de amerikaner som hade omkommit under de senaste terrordåden. Men när den amerikanska presidenten började prata om väpnad aktion och hämnden lyste i hans ögon, var det många som sade ifrån. Man kan väl inte bete sig hur som helst? Sverige var ett fredligt land. Neutralt. Svenska folket var inga terrorister. Det fanns ju svenskättlingar i USA.

När allt fler amerikanska trupper flögs över till NATO-baser i Norge och Finland, började panikstämningen sprida sig i landet. Alldeles säkert var det bara en skrämseltaktik, men ändå. Rykten spreds vilt på kvällstidningarnas

löpsedlar, och det fanns bara ett samtalsämne på kafferasterna. Vissa hävdade att amerikanerna planerade en attack för att skada EU och euron som på senare år hade vuxit sig långt starkare än dollarn. Andra att det hade att göra med Sveriges motstånd att gå med i nato. Eller att amerikanerna behövde ett krig för att ena sitt folk som så många gånger förr. Sverige var hur som helst en strategisk punkt med stora naturtillgångar och dåligt försvar.

Demonstrationer rasade runt om i Europa och USA. Norska demonstrationer slogs blodigt ner av amerikansk militär som tog sig allt större friheter i grannlandet. Den norska regeringen sade ifrån men vågade inte lägga riktig kraft bakom orden. Landet var ju redan översvämmat med amerikansk militär. Finland och Danmark höjde sin militära beredskap. Det amerikanska trupantalet höjdes i de baltiska staterna.

När den svenska samlingsregeringen började beordra ut värnpliktiga i beredskap tyckte många att man tog i. Det började smått med några hundra. Sedan några tusen. I slutändan åkte tusentals svenskar varje dag till sina militärförråd för att hämta ut kläder och utrustning. Nu klädda för att döda eller dödas. Sedan vidare färd till respektive krigsplacering och en lång väntan. Samtidigt fortsatte en intensiv men dystert uppgiven diplomati.

Beredskapstidens tand gnagde hårt på Sverige. Ekonomin, arbetslivet, familjerna – allt gick på sparlåga. Folk gick till jobbet. De visste inte vad annars de skulle göra. Det var tyst och mörkt på nätterna. När sex månader av beredskap gått, infördes mat- och bensinransoneringar över hela landet och det enda som gick att köpa i ansehlga mängder var tobak och alkohol. Matkuponger till de lokala matbutikerna kom veckovis med posten till varje hushåll och bensinransoneringen gjorde att vägarna blev till överdimensionerade gågator. Städerna tömdes sakta på män och på mod, landsbygden fylldes av civilingenjörer, snickare, kulturvetare och lastbilschaufförer.

Arton månader efter de första soldaterna kallats in, föll de första bomberna över norra Sverige. Invasion. Kollektiv förvirring. Kiruna och Malmberget

sopades först under bombmattan och amerikanska soldater skeppades in från Norge på de norrländska älvarna. Tågen norrifrån lastade varje dag av tusentals människor på flykt från sina hem och skolor hela vägen från Gävle till Örebro blev till flyktingläger. När tågen vände tillbaks mot Norrbotten, fylldes de av män i gröna skjortor och med gevär på axeln.

Tre veckor av krig har förflutit. En lång front löper någonstans i höjd med polcirkeln, 10 mil från Umeå. Gårdagens ekosändning bekräftade att Boden hade fallit. På ett tåg mot Umeå sitter fyra unga män med vapnen fastspända bakom stolsryggarna. Redo att göra en insats. För Sverige i tiden.

Det enda som hörs i Tobias öron är ett svagt susande och de likt en klocka tickande ljuden från rälsens fogar. Varje taktfast slag på Bottniabananans långsmala urtavla förkunnar att vi rört oss ytterligare en liten bit närmare Umeå, ett litet stycke mark längre bort från Tobias hemort Halmstad. De lämnade Östersund för tjugو minuter sedan. Någon timme efter det att solen gick upp. Ännu en kull av knarrande och tandagnisslande soldater lufsade av tåget och alla andra fick en ursäkt att sovandes byta sida och väcka det ben som hamnat underst senast. Bara ett tjugotal suckar och hummanden hördes då. Vagnen töms sakteligen. De som inte har någon form av specialkompetens behövs inte så långt norrut. Där har sörjan av retirerande soldater redan börjat tjockna.

Givetvis snarkar någon. En annan sparkar i sömnen på sin kamrat i sätet framför. Men det är ingenting som märks i Tobias värld. I hans ögon flimrar träden utanför och för varje stolpe tåget passerar blixtrar en ny tanke om en förlorad värld förbi. Tobias hade en gång början till ett väldigt bra vuxet liv. Han hade hoppat av högskolan för att jobba vidare med sitt lilla företag, som redan hade börjat ta över hans studier och när det åt upp studiemedelspengarna var det lika bra att börja på heltid. Ett litet, snillrikt, egenkonstruerat datorprogram gjorde under de kommande fem åren Tobias och Elins liv ganska behagligt. Inte storslaget och svulstigt. Behagligt. De köpte lägenhet. Saab. Storbilds-TV. För sex månader sedan blev Elin gravid och de konverterade det tredje rummet från pysselhörna till en andra sängkammare. En bra början.

Sedan hände något. Det hade i själva verket varit på gång väldigt länge och gjorde så att affärerna sakta visnade bort. Ingen ville köpa smarta lösningar på världsliga problem när man blev inkallad till att försvara Sverige med vapenmakt. Strax därefter kallades Tobias upp till Stockholm och har sedan dess arbetat med att koda meddelanden för staten på Försvarets Radioanstalt. Fyra månader nu. Så långt allting okej. Det var för en kort tid trodde man, ingenting behövde ha förändrats när han kom hem. Samma dag som kriget bröt ut dog Bertil, hans pappa, i en hjärtattack. Han fick beskedet i ett sådant där gult brev som alla pratar om. Dödsfall under krig. Han mamma Kristina blev ensam kvar på den halländska gården och ville inte ta sig upp ur dyngan.

Det var tufft att få höra det i en grotta utanför Stockholm. Tobias yngre syster Stina vägrade göra någonting, hon gömde sig i sin lägenhet i Halmstad och slog dövörat till. Men den absolut värsta dagen, som skulle förändra allt, var den dagen då en läkare på Halmstad lasarett ringde till honom och berättade att hans fru låg på operationsbordet. Tobias är nu inte längre blivande far och Elin sitter tyst och hålögd hemma i deras blåmålade barnkammare, lutad mot den nya spjålsängen som de köpte när Tobias var hemma sist. De har fortfarande inte kunnat träffas sedan dess.

Elin. Trygghet. Kärlek. Hon betyder hemma för Tobias. Sju år nu. Under de senaste åren har de byggt sin tillvaro tillsammans för en stadig framtid och ett lyckligt liv i all evighet amen. De hade aldrig bråkat innan Tobias blev inkallad. Deras barn skulle påbörja den riktigt vuxna eran för dem. Varje gången dag var en dag mindre, lite mer spänning. Tusen planer och idéer rikare. Men varje tanke gick i tusen bitar. Elin klarade det knappt. Det finns väldigt lite kvar av liv i henne, det verkar som om läkarna opererade bort en stor bit av hennes själ samtidigt som de tog ut Tobias blivande tronarvinge. Gabriel Alexander Eldh. Framtiden.

Det blev klart för några dagar sedan, att han var tvungen att inställa sig i Umeå. Ännu längre hemifrån. Tre mer eller mindre unga män slumrar i samma 4-sitsavdelning på tåget som Tobias. Mitt emot honom sitter Bergström i en onaturligt skev ställning, med huvudet lutat mot Olssons axel. Hans kind bär fortfarande ärr efter SJ:s gardiner som tjänat som kudde under natten. Olsson sitter rakryggad i en ergonomiskt tilltalande pose, som om han precis slutit ögonen efter att ha satt sig ner. Små tysta ljud kommer långt nerifrån Törngrens hals, till vänster om Tobias. Tillsammans är de på väg mot tågets slutstation Umeå. Några tågstationer finns inte längre i bruk längre upp i landet.

Tobias har varit vaken sedan Gävle. I själva verket har han nästan varit vaken sedan i februari men från och till slumrar även han in under korta perioder, då kroppen säger ifrån och tankarna vandrar iväg. Men sedan klockan tre har han hört varje slag från rälsen och drömt sig tillbaks till Halmstad och den

vanliga verkligheten. Han hade allt. Det var killen som småpratade med tjejen i kassan på ICA, röstade på Folkpartiet och gick på after-work varje fredag med sina gamla polare från gymnasietiden. En riktig folkhemsprins som strök sina egna skjortor och skötte hälften av hushållet. Snäll och redig. Öppen och trevlig. Han hade problem som alla andra men han var nöjd. Utåt sett finns mycket av den gamla Tobbe kvar. Hans hår är lite längre och tufsigare än tidigare, hans ben lite smalare och kinderna oftare lite stubbigare. Men alla känner igen den trevlige Tobias även om han kanske verkar ha haft en dålig dag. Det är mest på insidan som han har fått nog.

Ibland sipprar det igenom. Hans uppgivenhet. Han är inte den som kommer med förslag men gärna den som sänker de inte riktigt hundra procentiga idéerna. Tobias optimism har förvandlats till ”konstruktiv realism”. Bitterheten är ibland slående. Kriget symboliserar för honom allt som är ont, det som förstört hans riktiga liv och tagit ifrån honom hans glädje. Hans krigsvägrar inte. Absolut inte. Så mycket stolthet har han kvar att inte bara tänker lägga sig ner att dö. Men den skugga som kriget kastar över Sverige sluter sig hårt runt Tobias kropp, tränger sig in i minsta lilla por och färgar insidan grå. Inte svart, så långt har det inte gått än. För Tobbe är längst in fortfarande en väldigt snäll kille.

Solljuset har börjat sprida sig över Bergströms randspräckliga kind och allt mer hostande och harklande hörs längre fram i vagnen. Bergström är något eller några år yngre än Tobias men i sin stol ser han ut som en liten skolpojke. Lugn och tyst, inte alls så spänd och hetsig som han brukar vara. Han är antagligen den enda i hela vagnen som ser fram emot att få komma fienden in på kroppen uppe i Norrland och trots Olssons förmaningar kan han inte sluta prata om det. Som en liten pojke på julafton. Men han ändrar sig nog. Förhoppningsvis. Om inte annat kommer Olssons tålmod någon gång att sina. Olsson sitter så lugnt i sin stol utan ett ljud. Han är kanske inte den mest talföre mannen i gruppen men för att komma från Umeå pratar han förvånansvärt mycket. Förändrad av Stockholmsstressen antagligen. Och Törngren snarkar. Det känns tryggt att det är just Törngren som har befälet. Bergström är för ung. Och Olsson... Något känns olustigt med honom. Men Törngren är en bra karl.

Nu låter det som om de var gamla vänner. Det är inte direkt sant, de arbetade mest på samma våning inne på FRA i Stockholm och Tobias hade inte ens pratat med Törngren innan igår. Ingen vet egentligen vad de ska göra i Umeå. Snacket gick på stationen innan de åkte. Ingen vet säkert. Men vad eller varför är frågor som ligger begravda långt innanför Tobias blå ögon. De ser bara åt ett håll. Hemåt.

Fredrik Bergström

23 år, radiolänkman, furir

Kylan i världen hade återvänt. De amerikanska invasionerna i Iran, Syrien och Nordkorea hade på många sett ändrat det världspolitiska läget. FN var svagare än någonsin förr och polariseringen mellan usa och resten av världen hade vuxit sig lika stark som mellan öst och väst under det kalla kriget. Demonstrationerna mot närvaron av amerikanska trupper runt om i Europa var ständigt återkommande och även klimatet inom NATO hade blivit kyligare än någonsin sedan amerikanerna under de senaste åren gjort flera operationer trots protester från andra NATO-länder.

Vänstersympatisörerna jublade när den svenske statsministern vägrade låta amerikanerna stationera trupper på svenskt territorium. Sverige anklagades för att vara en fristad åt terroristnätverk och för att inte ta i ordentligt med hårdhandskarna. Vi är ett neutralt land. "Den svenska trotsen" blev snabbt ett begrepp i europeiska tidningar och den svenske statsministern var ivrigt påhejad av Ryssland och många av de europeiska länderna där antiamerikanska vindar blåste.

Självklart hyste de allra flesta den djupaste medkänsla för alla de amerikaner som hade omkommit under de senaste terrordåden. Men när den amerikanska presidenten började prata om väpnad aktion och hämnden lyste i hans ögon, var det många som sade ifrån. Man kan väl inte bete sig hur som helst? Sverige var ett fredligt land. Neutralt. Svenska folket var inga terrorister. Det fanns ju svenskättlingar i USA.

När allt fler amerikanska trupper flögs över till NATO-baser i Norge och Finland, började panikstämningen sprida sig i landet. Alldeles säkert var det bara en skrämsektaktik, men ändå. Rykten spreds vilt på kvällstidningarnas

löpsedlar, och det fanns bara ett samtalsämne på kafferasterna. Vissa hävdade att amerikanerna planerade en attack för att skada EU och euron som på senare år hade vuxit sig långt starkare än dollarn. Andra att det hade att göra med Sveriges motstånd att gå med i nato. Eller att amerikanerna behövde ett krig för att ena sitt folk som så många gånger förr. Sverige var hur som helst en strategisk punkt med stora naturtillgångar och dåligt försvar.

Demonstrationer rasade runt om i Europa och USA. Norska demonstrationer slogs blodigt ner av amerikansk militär som tog sig allt större friheter i grannlandet. Den norska regeringen sade ifrån men vågade inte lägga riktig kraft bakom orden. Landet var ju redan översvämmat med amerikansk militär. Finland och Danmark höjde sin militära beredskap. Det amerikanska trupantalet höjdes i de baltiska staterna.

När den svenska samlingsregeringen började beordra ut värnpliktiga i beredskap tyckte många att man tog i. Det började smått med några hundra. Sedan några tusen. I slutändan åkte tusentals svenskar varje dag till sina militärförråd för att hämta ut kläder och utrustning. Nu klädda för att döda eller dödas. Sedan vidare färd till respektive krigsplacering och en lång väntan. Samtidigt fortsatte en intensiv men dystert uppgiven diplomati.

Beredskapstidens tand gnagde hårt på Sverige. Ekonomin, arbetslivet, familjerna – allt gick på sparlåga. Folk gick till jobbet. De visste inte vad annars de skulle göra. Det var tyst och mörkt på nätterna. När sex månader av beredskap gått, infördes mat- och bensinransoneringar över hela landet och det enda som gick att köpa i ansenliga mängder var tobak och alkohol. Matkuponger till de lokala matbutikerna kom veckovis med posten till varje hushåll och bensinransoneringen gjorde att vägarna blev till överdimensionerade gågator. Städerna tömdes sakta på män och på mod, landsbygden fylldes av civilingenjörer, snickare, kulturvetare och lastbilschaufförer.

Arton månader efter de första soldaterna kallats in, föll de första bomberna över norra Sverige. Invasion. Kollektiv förvirring. Kiruna och Malmberget

sopades först under bombmattan och amerikanska soldater skeppades in från Norge på de norrländska älvarna. Tågen norrifrån lastade varje dag av tusentals människor på flykt från sina hem och skolor hela vägen från Gävle till Örebro blev till flyktingläger. När tågen vände tillbaks mot Norrbotten, fylldes de av män i gröna skjortor och med gevär på axeln.

Tre veckor av krig har förflutit. En lång front löper någonstans i höjd med polcirkeln, 10 mil från Umeå. Gårdagens ekosändning bekräftade att Boden hade fallit. På ett tåg mot Umeå sitter fyra unga män med vapnen fastspända bakom stolsryggarna. Redo att göra en insats. För Sverige i tiden.

Han ser lite dum ut där han sitter. Ansiktet är märkt av gardinen som fungerat som huvudkudde under natten och nu visar sig fårorna i kinden när han bytt sida. Längs ena mungipan finns spår av saliv. Munnen vidöppen. Jämfört med de tre andra ser Fredrik ut som en liten pojke, med sitt slätrakade huvud och sin sammetslena hud som saknar alla tecken på skäggväxt. Det ligger i släkten.

Men det vore en ren lögn att kalla honom dum. Fredrik var en toppstudent på gymnasiet och hade framtiden utstakad som framgångsrik företagare, kanske på familjens företag i Stockholm. Det ligger också i släkten. Till det kom ett krig i vägen, det vill säga. Ett markant avbräck i familjetraditionen. Men i själva verket har det inte ändrat särskilt mycket, för Fredrik är fortfarande en entreprenör, om än något hämmad av arméns något rigida karaktär jämfört med Handelshögskolans flexibilitet. Han har alltid varit killen med idéerna, han med lösningen på problemen och som aldrig tvekat inför en utmaning. Och det här, det är den största utmaningen en man kan få.

Bakom en liten glipa rör sig ögonen. Snabbt, ryckigt. Drömmar. Ända sedan beredskapen började har han väntat spänt på vad som skulle hända. Börjat tänka i termer av fiender och allierade, funderat över taktiker och möjliga händelseförlopp. I hans huvud rör sig soldater och maskiner. Två månader fick han sitta i Enköping och koda meddelanden innan det hände något. Han är radiolänkman, en av de kanske bekvämaste men tråkigaste befattningar du kan ha. Knappa koder. Vidaresända meddelanden. Lyssna på radio. Krig förs inte inomhus. Det kändes som en befrielse att bli kallad upp till Umeå.

Men, stopp lite. Nu låter det som om Fredrik vore antingen galen, våldsam eller bara dum. Så är det inte. Se på honom här i morgonljuset, där han stilla gungar i takt med tågets rörelser. Smala tjänstemannafingrar med välvårdade naglar, klarröda läppar och ljusa hår längs med halsen som glänser i morgonsolen. Fredrik ser det här som en utmaning och han har inte ens börjat bli rädd.

Det har alltid varit en tävling. Bästa betygen, nyaste telefonen, snyggaste tjejen, sisten i plurret är en ruttan sill. Inte för att det är roligt. Det bara är så.. Det

finns de som startar det och de som accepterar det, och Fredrik står bland de sistnämnda. Tävingen gör honom taggad och framgångsrik men knappast lycklig. I slutändan blir det ensamt när det inte finns någon där, som verkar ha äkta känslor eller som faktiskt bryr sig. Två olika föräldrar, två olika lägenheter, två oförenliga viljor men med en gemensam nämnare. Det är alltid den andres problem. Vänner känns mest som ett tidsfördriv och flickvänner är... inte. Man kan inte vara bäst på allt.

Han kom sist till stationen i Stockholm. Så klart. Tråkigt nog har Fredrik ännu inte kommit på fördelarna med att vara först på plats för att lära känna nya personer efter hand de kommer, utan tvingas alltid till berättelser, stående repliker eller putslustiga skämt. När man kommer från en liten isolerad värld så framstår det som självklart att man har något att prata om med andra från den världen, men den verkliga världen är det inte lika enkelt. Det var inte alls någon sorglig samling som stod där på perrongen när han kom, som han sa. De var bara inte lika uppspelta som honom.

Var du än kommer ifrån har du alltid din egen lilla värld och vad som rör sig utanför den förväntas fungera på samma sätt som det vanligtvis gör. Beroende på hur stor, säker, galen, etniskt rensad den är, hur många 7-Eleven det finns i närheten eller hur vanligt det är att man hälsar på sina grannar, så fungerar den olika bra ihop med andra små världar. Den lilla världen för Fredrik, väl valda delar av Stockholm det vill säga, är okomplicerad och trygg. Människorna där förväntas inte göra något för någon annan. De tror på individuell frihet, det goda livet, att rå sig själv och de sina och att samhället fungerar som det ska om man betalar skatt. Fredrik förväntas kunna, göra och veta mycket, hälsa hövligt, äta middag med någon av föräldrarna på söndagarna och ha sett världen innan han är 30. Han har varit i Nice, London, Halmstad och New York men aldrig ovanför Uppsala förrän nu.

Det finns fördelar också. Som välbärgad och välutbildad har du oftast rätt. Du vet lite mer, lite bättre än de andra. Det är få förunnat privilegiet att kunna spekulera sådant man egentligen inte vet särskilt mycket om, och dessutom

komma undan med det. Kan du inte veta bäst så kan du i alla fall låtsas som om du gör det om du inte riskerar att få på tasken av någon med faktakunskaper. Fredrik förstår sig på mycket och orden letar sig snillrikt fram som myror i halsen, de myllrar och verkar aldrig kunna ta slut när man väl rört om i stacken. Sällan finns det någon där som kan sätta honom på plats igen. Det lyser ur hans ögon när han berättar om allt han har varit med om, allt han har hunnit tänka och planera i sitt långa liv. Verbala överfall om allt som engagerar honom. Och det, det är många saker det. Nu är det krig som står högst på dagordningen.

Någonstans hörs Eldhs och Törngrens röster. Härnösand? Tyst i vagnen. Minnen från natten kommer fram. Törngrens snarkande, väskor som släpas över golvet, tystnaden som blev allt högre ju längre upp i landet de kom. Trots att kriget rasar uti våra fjällar, verkar det inte som om det behövs mer folk i Norrland. Olssons mörka stämman hörs igen. Han passar inte riktigt in i gruppen. Till rösten, till sättet, tonfallet, åldern, känslan. De andra två är från Sydsverige och betydligt yngre, kanske några år äldre än Fredrik. De träffades på stationen i Stockholm och ingen känner någon mer än någon annan. Både Eldh och Törngren, befälet, verkar vara bra män. Olsson däremot. Det är svårt att få grepp om honom. Kanske är det norrländskan. Men varför lita på någon? Onödigt. Eller dumt. Tillit måste vinnas och det är kanske det mest svårförtjänade som finns här i världen.

– *Va?*

Det kom ett ord med Fredriks sömnspruckna stämman. En smula förvirring. En suddig bild letar sig in mellan ögonlocken. Eldh. Yvig blond kalufs och sorgsna ögon. Bredvid honom Törngren, med betydligt mörkare hår och med humör i blicken. Och Olssons axel med en liten vit fläck av Fredriks saliv. Fyra soldater på väg till Umeå utan någon direkt aning om vad det rör sig om, åtminstone lät det inte så på Törngren när de andra frågade. Det klickande ljudet från hjulens rusande över skarvarna blir tydligare. Med 200 kilometer i timmen kommer kriget närmare.

Jan-Olov Olsson

38 år, telegrafist, furir

Kylan i världen hade återvänt. De amerikanska invasionerna i Iran, Syrien och Nordkorea hade på många sett ändrat det världspolitiska läget. FN var svagare än någonsin förr och polariseringen mellan usa och resten av världen hade vuxit sig lika stark som mellan öst och väst under det kalla kriget. Demonstrationerna mot närvaron av amerikanska trupper runt om i Europa var ständigt återkommande och även klimatet inom NATO hade blivit kyligare än någonsin sedan amerikanerna under de senaste åren gjort flera operationer trots protester från andra NATO-länder.

Vänstersympatisörerna jublade när den svenske statsministern vägrade låta amerikanerna stationera trupper på svenskt territorium. Sverige anklagades för att vara en fristad åt terroristnätverk och för att inte ta i ordentligt med hårdhandskarna. Vi är ett neutralt land. "Den svenska trotsen" blev snabbt ett begrepp i europeiska tidningar och den svenske statsministern var ivrigt påhejad av Ryssland och många av de europeiska länderna där antiamerikanska vindar blåste.

Självklart hyste de allra flesta den djupaste medkänsla för alla de amerikaner som hade omkommit under de senaste terrordåden. Men när den amerikanska presidenten började prata om väpnad aktion och hämnden lyste i hans ögon, var det många som sade ifrån. Man kan väl inte bete sig hur som helst? Sverige var ett fredligt land. Neutralt. Svenska folket var inga terrorister. Det fanns ju svensktättlingar i USA.

När allt fler amerikanska trupper flögs över till NATO-baser i Norge och Finland, började panikstämningen sprida sig i landet. Alldeles säkert var det bara en skrämseltaktik, men ändå. Rykten spreds vilt på kvällstidningarnas

löpsedlar, och det fanns bara ett samtalsämne på kafferasterna. Vissa hävdade att amerikanerna planerade en attack för att skada EU och euron som på senare år hade vuxit sig långt starkare än dollarn. Andra att det hade att göra med Sveriges motstånd att gå med i nato. Eller att amerikanerna behövde ett krig för att ena sitt folk som så många gånger förr. Sverige var hur som helst en strategisk punkt med stora naturtillgångar och dåligt försvar.

Demonstrationer rasade runt om i Europa och USA. Norska demonstrationer slogs blodigt ner av amerikansk militär som tog sig allt större friheter i grannlandet. Den norska regeringen sade ifrån men vågade inte lägga riktig kraft bakom orden. Landet var ju redan översvämmat med amerikansk militär. Finland och Danmark höjde sin militära beredskap. Det amerikanska trupantalet höjdes i de baltiska staterna.

När den svenska samlingsregeringen började beordra ut värnpliktiga i beredskap tyckte många att man tog i. Det började smått med några hundra. Sedan några tusen. I slutändan åkte tusentals svenskar varje dag till sina militärförråd för att hämta ut kläder och utrustning. Nu klädda för att döda eller dödas. Sedan vidare färd till respektive krigsplacering och en lång väntan. Samtidigt fortsatte en intensiv men dystert uppgiven diplomati.

Beredskapstidens tand gnagde hårt på Sverige. Ekonomin, arbetslivet, familjerna – allt gick på sparlåga. Folk gick till jobbet. De visste inte vad annars de skulle göra. Det var tyst och mörkt på nätterna. När sex månader av beredskap gått, infördes mat- och bensinransoneringar över hela landet och det enda som gick att köpa i ansenliga mängder var tobak och alkohol. Matkuponger till de lokala matbutikerna kom veckovis med posten till varje hushåll och bensinransoneringen gjorde att vägarna blev till överdimensionerade gågator. Städerna tömdes sakta på män och på mod, landsbygden fylldes av civilingenjörer, snickare, kulturvetare och lastbilschaufförer.

Arton månader efter de första soldaterna kallats in, föll de första bomberna över norra Sverige. Invasion. Kollektiv förvirring. Kiruna och Malmberget

sopades först under bombmattan och amerikanska soldater skeppades in från Norge på de norrländska älvarna. Tågen norrifrån lastade varje dag av tusentals människor på flykt från sina hem och skolor hela vägen från Gävle till Örebro blev till flyktingläger. När tågen vände tillbaks mot Norrbotten, fylldes de av män i gröna skjortor och med gevär på axeln.

Tre veckor av krig har förflutit. En lång front löper någonstans i höjd med polcirkeln, 10 mil från Umeå. Gårdagens ekosändning bekräftade att Boden hade fallit. På ett tåg mot Umeå sitter fyra unga män med vapnen fastspända bakom stolsryggarna. Redo att göra en insats. För Sverige i tiden.

Små loppor av ljus hoppar längs med kinden. Solstrålarna som letar sig in genom granverket verkar inte besvära honom. Det ligger ett behagligt lugn över J-O där han sitter med händerna knäppta över magen och arméns standardskjorta, som om han var fångad i en blinkning på ett misslyckat semesterfoto. Alla fyra svajar lite fram och tillbaks på tåget som tyst rusar fram längs med Bottniabanan. Ju närmare hemåt han kommer desto fler lämnar tåget, som råttor lämnar ett sjunkande skepp. Aldrig har det kännits så svårmodigt att åka hem.

Det kändes ensamt i Stockholm.. Hem kändes hemma i Vindeln. Där, några mil utanför Umeå, fanns familj och vänner. Imperfektformen är mer av en förhoppning. Fanns. Finns kanske. Tills för en vecka sedan gick det fortfarande att komma fram på telefoner norr om Gävle och då fanns hans föräldrar och bror kvar i Vindeln. Det verkade inte ha förstått fullt ut att Sverige var i krig. De sa som alla andra hade sagt två veckor tidigare – det händer inte oss. Det var stopp nu, det gick inte att tolerera mer. En sådan konstig situation. Nu är Jan-Olov på väg hem och hoppas på att alla han känner har flytt därifrån.

Se på honom. Inte ett enda drag i ansiktet visar vad som rör sig där innanför, munnen är ett rakt streck precis som vanligt. Bergström sitter geléartat ihopsjunken med huvudet lutat mot Jan-Olovs axel. Det kunde lika gärna ha varit en sten. Någon gång för länge sedan så slutade J-O att le eller skratta. Han ser inte sur eller arg ut, inte alls, utan snarare oberörd. Snart vaknar han och då kommer han att prata och nicka, bete sig socialt och smälta in. Han har humör och temperament. Tycker om att diskutera. Har den där cyniska humorn som de blåögda och naiva inte alls förstår sig på, som de tycker är obehaglig och opassande. Men det saknas något på insidan som lyser igenom hyn. En känsla som är svår att beskriva, som vissa kallar livsglädje, några geist och andra empati. Den där gnistan.

Han brukade baka bröd. Cerealiabageriet i Umeå var Sveriges största och garanterat minst inspirerande arbetsplats för bagare. När J-O blev inkallad kändes det nästan som en befrielse till en början. Lite tid med lugn och ro på Södermanlands regemente i Strängnäs. Det blev fem månader. När han blev

telegrafist det sista året som utbildningen gavs i armén, då tyckte alla i Vindeln att han var lite konstig. Enköping. Kontorsarbete. Inte likt honom, inte likt någon annan där uppe. Men det var skönt för en landsortspojk att komma bort och han var ju klipskare än de flesta. Dessutom så slapp man ju kravla i lera om det skulle bli krig. Det lät så absurt då. Om. Varenda jävel förstod ju att det inte kunde bli krig i Sverige, och om det otroliga skulle hända så skulle ju sydsverige få ta smällen. Men plötsligt händer det. Nu gör bageriet bröd till armén.

Det här kriget är fullt av ironiska öden. Hans farbror vapenvägrade och satt två veckor i finkan för det. Han blev en av de första som strök med när amerikanerna gick in vid Torne träsk. Sedan var det J-O som skickade det gula dödsbeskedet till sin far. Ingen vet egentligen hur många som dött i kriget ännu men J-O har skrivit säkert tjugo av de där breven under de två senaste veckorna. Det är ett av "hedersuppdragen" de gamla uttjänata telegrafisterna får i det här kriget. Inne på FRA finns ett rum som ingen vill kännas vid, som alla går förbi och låtsas att det inte finns där. Där står två lastpallar av de gula kuverten och lika många av de specialgjorda brevpapperen där de trycker det opersonliga personliga brevet. Han börjar kunna det där nu. Vi ber att få beklaga, er make/bror/far bla bla, dödförklarades då och då av den och den, dödsorsak, begravningsort och tid. Med vänliga men fullkomligt oberörda hälsningar. Ett liv har blivit formaliserat och avskrivet. Till och med de som dör utanför kriget som inte har anhöriga på orten, får ett sådant där brev. Då heter det naturlig död, olycksfall i arbetet eller okänt. De okända orsakerna är nästan alltid självmord. De tre senaste var det. Människorna ger upp.

En farbror är död. Tusen till eller fler är döda. Kanske borde det beröra mer. Döden har alltid känts naturlig, och vad är mer naturligt än att den nya tidens vansinne till slut kom ikapp verkligheten. Det känns logiskt att vi är på väg att slå ihjäl varandra. När kriget blossade upp gav det nytt bränsle till en liten låga som brände bort det oväsentliga här i världen hos Jan-Olov, allt det där som man bryr sig om men inte riktigt kan sätta fingret på vad som är så viktigt med det. Materiella saker. Arbetet. Andra människor, de man inte känner,

de andra där borta. Det är inte brist på empati eller någon form av bitterhet, det handlar om trötthet. Trött på världen, trött på att bry sig, trött på att alla bara tänker på sig själva i grund och botten. Det var alldeles för länge sedan han såg något som bevisade motsatsen. Så varför inte vara likadan? Tänk bara på familjen, på huset i Vindeln och på att rädda det som räddas kan. Någon fru har han aldrig brytt sig om att ordna fram men hans föräldrar och två bröder betyder allt nu.

På stationen gick en svart kvinna med en skylt. HAN skulle frälsa oss. Det är dystert att se vad människorna tar till för att skydda sig mot sig själva. J-O har aldrig varit religiös och kommer inte att bli det nu heller. Folket har för liten tilltro till sig själva och att de faktiskt kan göra någonting åt sin egen situation. Det är ett förbannat gnäll och gny. Alla är så upptagna med att klaga, så ingen lyfter på sitt arsele och får saken ur världen. Det behövs inget sammanträde eller någon krisgrupp för det. Man gör det. Helt enkelt.

Kanske borde han vara gruppens befäl. Äldst, bäst områdeskännedom och med det där klichéartade norrländska lugnet. Men J-O är inte ledartypen. Har aldrig varit. Han är van att bestämma över sig själv, se om sitt eget hus och inte andras. Nu är det istället Törngren som sköter det jobbet. En välvuxen och trevlig grabb, kanske tio år yngre. Det samma gäller för Eldh, även om han kanske skulle behöva några kilo extra. Det glittrar i Eldhs ögon när solljuset flimrar mellan träden ungefär som en insjö en tidig morgon. Man vet inte riktigt vad som döljer sig under ytan. De två andra sover. Bergström gapar stort med kinden mot J-O:s axel, hyn slät som en barnrumpa, huvudet rakat, en spoling som aldrig tagit ett handtag i sitt liv. Tillsammans gungar de i takt med tågets mjuka rörelser.

Han öppnar ögonen. Sinnena vaknar sakta till liv. Han flackar lite med blicken till dess att den fastnar på Eldhs blanka ögon, som stirrar ut på träden utanför. Han och Törngren pratar tyst. Av solen att döma verkar klockan vara runt sju. Gran och tall silar in solljuset i vagnen.

Svante Törngren

26 år, radiolänkman, sergeant

Kylan i världen hade återvänt. De amerikanska invasionerna i Iran, Syrien och Nordkorea hade på många sett ändrat det världspolitiska läget. FN var svagare än någonsin förr och polariseringen mellan usa och resten av världen hade vuxit sig lika stark som mellan öst och väst under det kalla kriget. Demonstrationerna mot närvaron av amerikanska trupper runt om i Europa var ständigt återkommande och även klimatet inom NATO hade blivit kyligare än någonsin sedan amerikanerna under de senaste åren gjort flera operationer trots protester från andra NATO-länder.

Vänstersympatisörerna jublade när den svenske statsministern vägrade låta amerikanerna stationera trupper på svenskt territorium. Sverige anklagades för att vara en fristad åt terroristnätverk och för att inte ta i ordentligt med hårdhandskarna. Vi är ett neutralt land. "Den svenska trotsen" blev snabbt ett begrepp i europeiska tidningar och den svenske statsministern var ivrigt påhejad av Ryssland och många av de europeiska länderna där antiamerikanska vindar blåste.

Självklart hyste de allra flesta den djupaste medkänsla för alla de amerikaner som hade omkommit under de senaste terrordåden. Men när den amerikanska presidenten började prata om väpnad aktion och hämnden lyste i hans ögon, var det många som sade ifrån. Man kan väl inte bete sig hur som helst? Sverige var ett fredligt land. Neutralt. Svenska folket var inga terrorister. Det fanns ju svenskättlingar i USA.

När allt fler amerikanska trupper flögs över till NATO-baser i Norge och Finland, började panikstämningen sprida sig i landet. Alldeles säkert var det bara en skrämselektik, men ändå. Rykten spreds vilt på kvällstidningarnas

löpsedlar, och det fanns bara ett samtalsämne på kafferasterna. Vissa hävdade att amerikanerna planerade en attack för att skada EU och euron som på senare år hade vuxit sig långt starkare än dollarn. Andra att det hade att göra med Sveriges motstånd att gå med i nato. Eller att amerikanerna behövde ett krig för att ena sitt folk som så många gånger förr. Sverige var hur som helst en strategisk punkt med stora naturtillgångar och dåligt försvar.

Demonstrationer rasade runt om i Europa och USA. Norska demonstrationer slogs blodigt ner av amerikansk militär som tog sig allt större friheter i grannlandet. Den norska regeringen sade ifrån men vågade inte lägga riktig kraft bakom orden. Landet var ju redan översvämmat med amerikansk militär. Finland och Danmark höjde sin militära beredskap. Det amerikanska trupantalet höjdes i de baltiska staterna.

När den svenska samlingsregeringen började beordra ut värnpliktiga i beredskap tyckte många att man tog i. Det började smått med några hundra. Sedan några tusen. I slutändan åkte tusentals svenskar varje dag till sina militärförråd för att hämta ut kläder och utrustning. Nu klädda för att döda eller dödas. Sedan vidare färd till respektive krigsplacering och en lång väntan. Samtidigt fortsatte en intensiv men dystert uppgiven diplomati.

Beredskapstidens tand gnagde hårt på Sverige. Ekonomin, arbetslivet, familjerna – allt gick på sparlåga. Folk gick till jobbet. De visste inte vad annars de skulle göra. Det var tyst och mörkt på nätterna. När sex månader av beredskap gått, infördes mat- och bensinransoneringar över hela landet och det enda som gick att köpa i ansenliga mängder var tobak och alkohol. Matkuponger till de lokala matbutikerna kom veckovis med posten till varje hushåll och bensinransoneringen gjorde att vägarna blev till överdimensionerade gågator. Städerna tömdes sakta på män och på mod, landsbygden fylldes av civilingenjörer, snickare, kulturvetare och lastbilschaufförer.

Arton månader efter de första soldaterna kallats in, föll de första bomberna över norra Sverige. Invasion. Kollektiv förvirring. Kiruna och Malmberget

sopades först under bombmattan och amerikanska soldater skeppades in från Norge på de norrländska älvarna. Tågen norrifrån lastade varje dag av tusentals människor på flykt från sina hem och skolor hela vägen från Gävle till Örebro blev till flyktingläger. När tågen vände tillbaks mot Norrbotten, fylldes de av män i gröna skjortor och med gevär på axeln.

Tre veckor av krig har förflutit. En lång front löper någonstans i höjd med polcirkeln, 10 mil från Umeå. Gårdagens ekosändning bekräftade att Boden hade fallit. På ett tåg mot Umeå sitter fyra unga män med vapnen fastspända bakom stolsryggarna. Redo att göra en insats. För Sverige i tiden.

På ekot igår berättade de att Wasaskolan i Södertälje blivit förläggning för flyktingarna från norr. Det ger perspektiv på flyktingfrågan. Det ger också en föraning om att Svante kanske inte återvänder dit så snart. Det var tänkt så. Det var inte alls tanken att han skulle få tillbringa över ett år på det här viset. Skolans skyddsrum var aldrig tänkt att användas till annat än till pingisrum och han skulle ha lett träningen inför skol-DM varje onsdag mellan fem och sju där. Hans klass skulle inte ha sommarlov så här. Han hade dem som sin första egna klass. I två år. Sjuan, åttan. Svante fick inte ens se dem gå ut högstadiet tillsammans med den kvinnliga vikarien. De skulle ha gått ut nian för två veckor sedan men nu bara slutade allting. En dag var skolan stängd. Nu bor det människor där, på flykt undan kriget i sitt eget land.

Det luktar unket och av oduschade män i vagnen. Det susande ljudet av tågets framfart har för länge sedan dolts av ett undermedvetet filter och det är nästan helt tyst nu. Någon hostar. En annan snarkar. Bergström snett emot gnyr lite från och till. Solen har för länge sedan gått upp och det glesa grenverket som susar förbi bildar små fladdrande fjärilar på Olssons kind. De som känner Svante skulle tro att han hamnat fel. Det här är inte alls vad han brukar göra, inte där han hör hemma över huvud taget. Han borde sitta i solgasset på en bänk med kaffe och sitt stora leende som täcker hela ansiktet. Eller vid en sjö och meta. Svante är en sådan där fridfull en, som kan sitta i timmar i egna tankar och känna sig nöjd över livet. Aldrig något annat än jeans och t-tröja. Kanske en lite sliten stickad tröja. Därför känns det stelt och ovant med en uniform och vapen, fast på ett tåg på väg mot kriget och det verkliga eländet.

Det var mer av en slump att han blev lärare. Pappa Sten och mamma Ingrid var det, men skolan var inte något för Svante. Sedan fick han ett vikariat efter tre bortkastade år på ett lager, och vips så satt han där. Idrott och Samhällskunskap. Blev lärare för en klass och storebror för tjugo killar som mer eller mindre gav blanka fan i det där fängelset andra kallade för skola. Svante vet ju vad det handlar om. Hans tre yngre bröder klarade skolan galant och hade alla förutsättningar för att bli ingenjörer eller vad de nu kan tänkas vilja bli. Men inte Svante. Han klarade knappt industrilinjens och trodde aldrig att

han skulle gå tillbaks till skolan igen. Nu sitter han där med ett heltidsjobb på skolan och hälften så mycket till på extra aktiviteter. Fotbollen, pingisen, fiskeklubben och extrakvällar för ett gäng killar och tjejer som kämpar med svenskan i skolan. Han är hela skolans favorit. Eller rättare sagt, så brukade det vara. Nu kom det ju ett krig i vägen.

Det sväljer män och kvinnor hela. Det känns så meningslöst att kämpa emot och skapa illusionen att vi har någon chans att klara oss helskinnade ur det här. Men någon gång snart kommer det att vara över och allting kan återgå till det vanliga, till det trygga och behagliga. Det måste vara så. Under tiden kan vi inte bara lägga oss ner och dö. Han brukar säga till Susanne, att plötsligt händer det. Vi vaknar och allt är slut. Hon verkar fortfarande tro att det här är samma sak som det man alltid såg på TV, att någonstans långt där borta dör folk för olja eller gudar. Hon betar sig fortfarande som om allting var frid och fröjd. Och det är väl också ett sätt att hantera det. Under de fyra åren de varit tillsammans har hon löst större delen av alla problem så, bara blunda och gå vidare i mörkret. Kriget har tagit hårt på henne med, men på ett helt annat sätt. Hon stängde in sig i en liten bubbla när Svante ryckte in och hon har inte kommit ut sedan dess. Det känns knappt som om han känner henne längre. När han fick beskedet att han skulle till Umeå på obestämd tid, så bad hon honom att inte vara borta för länge bara. Som om han skulle ut på krogen. Han frågade om han skulle köpa med sig mjölk hem. Finns det mjölk i Umeå, frågade hon.

Nu kommer kriget allt närmare. Bredvid Svante sitter Tobias vänd ut mot fönstret. Glas i blicken. Det verkar som om han har försvunnit bort från det här tåget, in i sig själv och bort från den här världen. Suset från tåget och någon enstaka hostning hörs. Annars tystnad. Hela tåget sover. Svante med. Ett omaka par sitter mittemot. Bergström sitter onaturligt snett när han nu har halkat ned med kinden på Olssons axel, men ser ut att kunna sova i hundra år till. Stenansiktet Olsson ser ut som om han just satt sig ner trots att de sovit en hel natt. Olsson är definitivt äldst i kvartetten, kanske runt fyrtio. Bergström betar sig som om han vore yngst. Lite hetsig, snackar mycket skit, drygt tjugo.

Tobias är i Svantes ålder. De verkar vara bra killar. Svante känner sig inte lika säker på om han kan vara ett bra befäl.

Han har aldrig sett kriget, han har aldrig fått ett av de där gula breven som säger att någon nära har dött, aldrig ens sett en död människa. Visserligen var Svante en av de första att bli inkallad. Det är drygt ett år sedan han åkte till Stockholm, då han fick ta på sig de där knastriga lurarna för första gången på länge. Radiolänkmannens främsta vapen. Skicka och kryptera meddelanden, lyssna på sändningar, knappa in kodnycklar. Han blev sergeant efter ett halvår och avancerade en våning inne på Försvarets Radioanstalt i Stockholm. De andra tre har inte varit inne lika länge, det syns tydligt på hur de bär sina väskor, sin uniform och sitt vapen. Bland annat. Men är Svante en bättre ledare? Han har vissa av egenskaperna. Han kan skapa gemenskap, peppa kamraterna, ge mod och styrka när det behövs. Han är bra på att ta och ge kritik. En god vän, kanske en av de bästa man kan få. Så länge han har varit inkallad har vännerna alltid varit det största stödet och ett värmeljus i ett kallt världsklimat. Hans elever skickar fortfarande brev ibland, precis som han alltid har uppmuntrat dem. Men det är en stor skillnad mellan skoltiden och det verkliga livet. Där visste han vad som var rätt och fel. Här har de andra lika mycket kunskap och utbildning, här står han ensam med ett vapen i handen och vet inte vad han ska göra med det. Svante som fortfarande inte kan se på våldsfilmer utan obehag.

Han vänder huvudet och det blir obehagligt ljus över ögonen. Tåget passerar en liten sjö och det skyddande granverket har försvunnit för ett tag. Verkligheten återvänder. Det känns alltid lika obehagligt att vakna nu för tiden, när drömmarna känns verkliga och verkligheten känns absurd. Den rusar förbi där utanför fönstret. Samma träd, samma vatten, samma luft och människor men en helt annan värld. Törnrosa snett emot halvligger kvar, Olsson blundar. Tobias stirrar ut genom fönstret. Främlingar. Han har slängt några ord med Tobias inne på FRA men egentligen känner han ingen här inne. Det känns obehagligt att han ska behöva ta ansvaret för alla, för människor han inte känner. Han vet inte ens vad som kommer att hända nu, han har bara

ett papper som säger att han ska till Umeå. Kontakta Major Fredriksson på staben där. Svante är ingen ledare, han är en lagspelare. Nu vet han inte ens förnamnet på hälften av spelarna och de spelar i världskuppen mot ett lag många divisioner högre upp.

11 juni, Halmstad

Hej kärlek.

Ännu en överklig känsla. Att skriva brev till en människa som brukade vara här, centimeternära. Nu vet jag inte ens var du är eller vad du gör. Jag brukade veta allt om dig, jag tror det, jag nästan vet. Och nu, jag vet inte längre vad du åter vill frukost. Det är så mycket som fattas här. Så mycket är överkligt. Hela jag är suddig i kanterna, och jag vill inte ens tala om sänt här för dig för jag vet att du oroar dig och det vill jag inte, jag vill aldrig oroa dig.

Din mamma var här en stund i måndags. Jag vet inte, det känns som om det är så svårt att prata med henne nu, kallprata så som vi brukar. Det finns för mycket farliga ämnen att halka in på. Men hon verkar okej, trots allt. Hon är snäll. Jag vet att hon kommer hit för att hon bryr sig om mig, om oss. Jag kan bara inte uppskatta det just nu. Jag önskar jag kunde dra ner persiennerna, låsa dörren och låtsas att jag inte fanns tills allt det här är över. Att få vara i fred. Jag orkar inte umgås.

Det är underligt. Varje gång jag tittar mig omkring här så ser allt ut precis som vanligt. Ingenting är förändrat sedan du åkte. Där står lampan i hörnet. Där ligger boken som jag läst i sedan vintern. Mina glasögon. Fotoalbumen som samlar damm i hyllan. Dina joggingskor, din tandborste, och när jag lånar ditt raklödder för att raka benen så känns det nästan som om du precis varit här. Och ändå är ingenting som det var. Jag vet inte hur jag någonsin ska kunna beräkna för dig hur det är. Som på film. Överkligt.

Jag saknar dig Tobias. Och jag är så arg för att hela världen kommit i vägen för oss. Du borde varit här, så jag kunde kurat ihop mig hos dig och sovmat. Jag är så trött. Trött för att jag aldrig sover och trött för att jag inte vet.

Jag hoppas du lever och andas.

/Elin

Stockholm den 12 juni

Till berörda parter

Er syster Stina Eleonora Eldh är död. Hon dödförklarades den 8 juni klockan 03.43 på Halmstad sjukhus av leg. dr. Emma Hansson. Dödsorsaken är ännu okänd.

Begravning sker den 20 juni klockan 14 på Halmstad kyrkogård. Begravningsförrättare är Jan-Åke Sköld.

Vi beklagar sorgen.

Högaktningsfullt

Försvarmakten genom Henric Söderberg

Hej Jan-Olof

Vi vet att du inte får berätta vad det är
du gör i Stockholm, men vi är säkra på att
du gör något bra för vårt land. Det är annat
än vad man kan säga om Fredrikssons pojke. Han
går fortfarande hemma och drar. Han hade visst
tingit ihop något när han montrade. Annars
blir det allt tomnare här hemma sedan järkarna
gick över gränsen. Igår för Johanssons ner till
Sma staktiggat nere i Halmstad, och Derronks
för redan förra veckan. Lill-Kat har slagit igen
och Lundbogs i Vännäs gick ju i konkurs strax
efter det att du ikke så nu måste vi åka ändå
till Umeå när vi skall handla. Det är lite tråkigt
~~att~~ när man inte har någon att småprata med
här i byn, men vi har ju alltid varann. Vi
har diskuterat väldigt mycket om vi också skall
överge nästet här, men vi har beslutat oss för att
stanna. Vi har ju ingetstans att åka och hela
vårt liv finns ju i det här huset. Vi tycker att
vi är för gamla för att flytta, med mammas
reumatism och allt. Dessutom har det varit
väldigt mycket plundring i Fredrika och vi vill
inte lämna huset åt samma öde. Vi har försökt
att övertala Alke att fara, men han säger att
han vill stanna om vi stannar. Han är enis som
en äsna, men han bräs väl på oss så vi får ställa
oss själva. Han tycker visst att någon behöver
ta hand om oss.

hoppas att vi ses det när vi slut snart
så vi kan ses igen. Annars skall du veta
att du alltid kommer att vara vår
lilla pojk, och att vi är väldigt stolta
över dig och älskar dig vad som är
händer,

Hälsningar
Mamma och Pappa

Hej Svante!

Kom precis hem från en trevlig shopping-runda med Ulrika. Jag har hittat ett underbart tyg som jag tänkte kunde passa som duk till köksbordet. Marimukko i brunt och orange, som inte var alls dyrt. Köpte en ny tekopp där också, så du behöver inte bekymra dig om den som du hade sönder. Det är så trist här i Stockholm när alla pratar om kriget och släktingar och vänner och allt dom oroar sig för. Ikväll ska jag på bio med Majja och kanske hem till henne och äta sill som hon fått av sin farfar.

Ring gärna så fort du kommer åt en telefon. Det vore skönt att ha ditt nummer om jag skulle behöva nå dig.

Hoppas ni har det bra i Norrland annars och att du kommer hem snart.

/Susanne

Det är få av oss i Sverige som kommer ihåg tiden under andra världskriget. Ännu färre är de som upplevt kriget på nära håll. Världskrigen är historia, det kalla krigets skugga har bleknat och rädslan har försvunnit. Om du idag frågar en högstadie- eller gymnasieelev om han eller hon tror att det kan bli krig i Sverige, blir svaret säkert ett självklart nekande. Vi är inte rädda längre. Krig är inget som berör oss, de finns i något avlägset land som styrs av en galen diktator eller religiösa fanatiker. Vi är trygga här. *För Sverige i tiden* är ett scenario om vad som händer när den tryggheten försvinner.

Om ett fåtal år bryter ett krig ut i Sverige, ett krig som vänder uppochner på det Sverige vi känner idag. Familjer splittras. Städerna töms på folk och de som blir kvar, mestadels kvinnor, får se allt de arbetat för gå upp i rök. Alla känner de någon som fått det fruktade gula brevet. Mörkret lägger sig som en svart kappa över landet på nätterna och inga bilar syns längre på gatorna. Fattigdomen blir allmän när ransoneringarna införs, mat är inte längre en självklarhet. All maktlöshet utgår från folket.

I armén är alla lika. Busschaufförer, programmerare, studenter, snickare, lågstadielärare. Oavsett vem du är. Du tjänar Sverige och du arbetar med att döda.

För Sverige i tiden är en berättelse om utsatthet och rädsla, i ett Sverige där kriget berör alla.

www.asf.se